

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2020-09-03

Vikbolandsskolan

Gäller från september 2020 till september 2021

Rektorer: Gunilla Angström & Denise Eriksson

Innehållsförteckning

DEL 1 Inledning.....	2
Vision och grundsyn.....	3
Beskrivning av verksamheten	3
Medverkande i framtagandet av planen	4
Planens giltighetstid	4
Förankring av planen.....	4
Definitioner av centrala begrepp	5
DEL 2 Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering.....	6
Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunder	6
Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot diskriminering (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)	7
Främjande arbete	7
Förebyggande arbete	7
Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande	8
DEL 3 Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot kränkande behandling	8
Årets planerade åtgärder.....	11
Delaktighet och inflytande	11
Främjande arbete	12
Förebyggande arbete	12
Åtgärdande arbete och ärendegång	13
Rutiner vid nätkränkningar.....	14
Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)	14
DEL 4 För ytterligare stöd	14
Så här informeras elever och vårdnadshavare.....	14
Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun	15
Vad kan man göra hemma?.....	16
Bilaga 1	17
Lagstiftning	17
Diskrimineringslagen 2008:567	18
Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling	19
Andra lagar, konventioner och förordningar.....	19

DEL 1

Inledning

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudregeln är att det ska finnas en plan för varje enskild verksamhet t.ex. varje förskole- eller skolenhet. Planen ska avspegla och utgå från förhållandena i varje enskild verksamhet och ska spegla det innevarande årets främjande och förebyggande arbete. Planen kan ses som en dokumentation av det arbetet och de rutiner som upprättats och revideras varje år. Genom planen kopplas det främjande och förebyggande arbetet ihop med de rutiner som måste finnas för att verksamheten effektivt ska kunna agera om ett barn eller en elev upplever sig trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Barn och elever ska aktivt uppmuntras och ges verkliga möjligheter att påverka och bli delaktiga i arbetet. Det är viktigt att i planen åskådliggöra hur det ska gå till. För att underlätta arbetet är det bra om bestämmelsernas innehåll och centrala begrepp förklaras i planen. Detta underlättar för elever, vårdnadshavare och personal att få kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter. Planen ska upprättas årligen och alltid finnas tillgänglig för alla.

Vision och grundsyn

Vår vision på Vikbolandsskolan

Vi har en trygg skolmiljö, som vi alla tar ansvar för. Personal deltar i kontinuerlig kompetensutveckling och har ett kollegialt samarbete. Vi lär av varandra för att uppnå bästa möjliga måluppfyllelse. Vikbolandsskolan arbetar för trygghet och studiero. Vikbolandsskolan vision är att eleven är ägare av sin egen skolgång.

Beskrivning av verksamheten

Vikbolandsskolan är en F-9 skola med cirka 460 elever. Skolan har en fritidshemsverksamhet för årskurs F-3 och i skolans lokaler bedrivs också en fritidsgård för årskurs 4-9.

Vikbolandsskolan – En skola som arbetar för trygg skolmiljö!

Vi är en skola med drivkraft och vilja att lära ut. Vi visar glädje i undervisningen, entusiasmerar och väcker nyfikenhet för att motivera eleverna. Vi är en inspirationskälla för eleverna i deras kunskapssökande.

- Personalen har goda ämneskunskaper och förmågan att kunna se varje elevs utvecklingspotential.
- Undervisningen utformas så att eleverna har möjlighet att lära med alla sinnen.

- Undervisningen är individanpassad och vi tydliggör målen för eleverna samt medvetandegör dem om deras kunskapsutveckling.
- Vi strävar efter en hög måluppfyllelse.
- Vi ger eleverna feedback för att stärka deras självkänsla och strävar efter ett bra klassrumsklimat.
- Vi tar alla ansvar för att skapa en trygg skolmiljö.
- För oss är det viktigt att alla elever känner att de har någon vuxen att prata med och känna tillit till.
- Vi känner trygghet och tillit till varandra.
- Ödmjukhet, prestigelöshet och lyhördhet kännetecknar vår skola.
- Tillsammans skapar vi - elever, personal, vårdnadshavare framtidens skola **Vikbolandsskolan.**

Medverkande i framtagandet av planen

I samarbete med skolans trygghetsteam har planen mot diskriminering och kränkande behandling tagits fram.

Planens giltighetstid

Planen gäller från 2020-09 till 2021-09

Förankring av planen

Planen mot diskriminering och kränkande behandling görs känd för elever genom att klasslärare/ mentor presenterar den vid varje läsårsstart. Planen finns tillgänglig på Vikbolandsskolan blogg och hemsida.

Lagledarna ansvarar för att gå igenom den upprättade likabehandlingsplanen vid varje terminsstart med sitt arbetslag. Likabehandlingsarbetet är ett fortlöpande arbete under året genom diskussioner i personalgruppen, elevgrupper samt i trygghetsteamet. Planen presenteras även vid föräldramöten.

Syftet med vår likabehandlingsplan är att tydliggöra vårt arbete med att förebygga och förhindra all form av diskriminering och kränkande behandling. Vikbolandsskolan vilar på en demokratisk grund, att skolan ska gynna människors lika värde och arbeta för jämställdhet, solidaritet och kulturell mångfald samt arbeta mot främlingsfientlighet och intolerans. Dessa värderingar behöver ständigt uppmärksammas och konkretiseras.

Arbetet med likabehandling och trygghetsfrågor är av stor vikt för oss på Vikbolandsskolan. Vi sätter både stort värde i och lägger mycket kraft på det främjande arbetet vad gäller likabehandling på vår skola, samt det förebyggande arbetet för att

konkret och målmedvetet motverka diskriminering och kränkande behandling.

Definitioner av centrala begrepp

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Med diskrimineringsgrunden:

- *kön* menas att någon, utifrån att definieras som kvinna eller man, inte får diskrimineras. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.
- *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- *religion eller annan trosuppfattning* Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.
- *ålder* menas uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering. Gäller inte åldersanpassade aktiviteter i skola, förskola, fritidshem eller på fritidsgård

ur Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" Bilaga 1 sid 47-48

Med trakasserier menas ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna

Med kränkande behandling menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon

diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med elev avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med barn menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter.

DEL 2

Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i 3 kapitlet diskrimineringslagen. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder¹. Lagen medför skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det finns också en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunder

Hela skolan arbetar främjande och förebyggande för att aktivt motverka diskriminering genom vår värdegrund på vår skola, allas lika värde.

Det förebyggande och främjande arbetet görs i fyra steg:

- Undersöka risker och hinder
- Analysera orsaker
- Genomföra åtgärder
- Följa upp och utvärdera

¹ Det är tillåtet att särbehandla av skäl som har samband med ålder

- vid tillämpning av bestämmelser som tar hänsyn till ålder i förskolan. En sådan bestämmelse kan finnas till exempel i skollagen eller i någon annan förordning.
- om det finns ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot diskriminering (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)

Rektorerna har det yttersta ansvaret vad gäller ansvarsfördelningen.

När en lärare, pedagog eller annan skolpersonal får kännedom om att en elev blivit utsatt för diskriminering under skoldagen finns en skyldighet att ingripa samt anmäla detta till rektor som vidtar åtgärder.

Trygghetsteamet, tillsammans med rektorerna, diskuterar och fördelar ärenden som inkommit så att dessa kan utredas skyndsamt.

Skolans lagledare ansvarar för att planen är aktualiserad i sina respektive arbetslag.

Eleverna och deras klasslärare/mentorer har mentorstid regelbundet där frågor om trygghet och trivsel tas upp. Syftet är öka möjligheten till en bra relation mellan mentor och elever och på det sättet snabbare upptäcka och förebygga diskriminering. Mentor har också regelbundna utvärderingar i sina klasser gällande trygghet och trivsel.

Främjande arbete

Det främjande och förebyggande arbetet med skolans värdegrund är en ständigt pågående process som omfattar alla sammanhang i skolan och på fritidshemmet: i undervisningen, på rasterna, i möten mellan elever och skolpersonal. Det handlar om relationer mellan människor, språkbruk och om hur vi behandlar varandra. Inför varje läsårstart arbetar elever och personal tillsammans kring skolans ordningsregler. De revideras vid behov och sätts upp vid varje klassrum.

Förebyggande arbete

Inga elever ska känna sig utsatta för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck. I det förebyggande arbetet är personalens normer, förhållningsätt och värderingar av stor vikt genom att prata om normer, tillhörighet, positioner med både vuxna och elever.

Grunden i, och syftet med, det förebyggande arbetet är att öka elevernas kunskaper och förståelse för vad diskriminering innebär. Oftast görs detta med samtalet som utgångspunkt men också genom andra framtagna aktiviteter och åtgärder som ska öka barnens demokratiska, empatiska och sociala kompetens. All personal i respektive arbetslag, med stöd av varandra, ansvarar för och säkerställer såväl det förebyggande som det främjande arbetet.

Genom skolans värdegrundsarbete strävar vi efter att tidigt upptäcka och motverka förekomsten av diskriminering.

Vår skolbiblioteks ansvarig personal och trygghetsteamet tar fram underlag till hela skolans verksamhet gällande det värdegrundsarbete vi arbetar med under året. Detta underlag finns redan tillgängligt första skolveckan då startar upp med värdegrundsarbete. I underlaget finns också material som rör HBTQ.

Elevhälsan informerar 1-2 gång per läsår all personal om skyldighet att anmäla vid diskriminering och kränkande behandling.

Elevhälsan är alltid behjälplig med information om anmälningsrutinen för de enskilda ärendena.

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

När vi arbetar med aktiva åtgärder inom skolan innebär det att vi arbetar förebyggande och främjande - genom att fortlöpande arbeta i fyra steg:

1. Undersöka – Var finns risker? och hinder? Kanske på rasten? I omklädningsrummet?
2. Analysera- Varför ser det ut som det gör? Vad beror det på?
3. Åtgärda – Vad kan vi göra åt de risker vi hittade? Hur kan vi ta bort de hinder som vi hittade?
4. Följa upp och utvärdera – Hur gick det? Lyckades vi plocka bort risker och hinder? Om vi ej lyckades, var tog det stopp? Vad ska vi göra åt det? Hur kan vi fortsätta arbetet?

Allt arbete ska ske i samverkan med både elever och personal. Vi ska också dokumentera arbetet.

Vid varje veckas lagmöte är lagledaren ansvarig för uppföljningen av arbetet. Dokumentationen ska innehålla en redogörelse för hur skolan har samverkat med elever och personal genom att de fyra stegen besvaras.

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot kränkande behandling (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)

Rektorerna har det yttersta ansvaret vad gäller ansvarsfördelningen.

När en lärare, pedagog eller annan skolpersonal får kännedom om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling under skoldagen finns en skyldighet att ingripa samt anmäla detta till rektor som vidtar åtgärder.

Trygghetsteamet, tillsammans med rektorerna, diskuterar och fördelar ärenden som

inkommit så att dessa kan utredas skyndsamt.

Skolans lagledare ansvarar för att planen är aktualiserad i sina respektive arbetslag.

Eleverna och deras klasslärare/mentorer har mentorstid varje vecka där frågor om trygghet och trivsel tas upp. Syftet är öka möjligheten till en bra relation mellan mentor och elever och på det sättet snabbare upptäcka och förebygga kränkningar. Mentor har också regelbundna utvärderingar i sina klasser gällande trygghet och trivsel.

Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder

År F-3. Vi har fokuserat på tryggheten på skolgården. Vi har många rast värdar ute på rasterna och vid specifika områden där vi vet att det uppstår konflikter. Detta har medfört en tryggare miljö för eleverna och färre konflikter att reda i. Vi har även vuxna i omklädningsrummen på idrotten och schemalagda bussvärdar.

Vi har jobbat över klassgränserna och elever som har haft svårt med koncentrationen i sitt eget klassrum har varit välkomna till andra klasser. Detta har skapat ett lugnare klimat för både eleven och resten av klassen.

Handlingsplaner har upprättats i form av daglig kontakt med personal, uppföljning av strategier för att bryta dåliga mönster, kuratorkontakter och regelbundna möten med målsmän.

År 4-6. Vi har anordnat rastaktivitet två dagar i veckan på lunchrasterna. Det har varit planerade och uppstyrda aktiviteter av pedagog. Det har gett eleverna något att göra.

Vi har haft riktad insats i en åk 4 utifrån att studie ro inte har infunnits sig och det har varit mycket konflikter på raster. Där har vi arbetat med de delar som eleverna själva tagit upp i helklass. Andra terminen har vi fokuserat på kill/tjejgrupp.

Schemalagd personal har funnits vid skolbussarna, rasterna samt omklädningsrum. På vårterminen pga. Covid 19 har eleverna inte haft idrott inomhus där av inget behov av extra personal i omklädningsrummen. Personal har vid uppkommande behov samtalat om skojbråk, sociala medier och språkbruk.

Vi har arbetat med konsekvenstrappan och haft olika lösningar för att öka tryggheten.

Handlingsplaner i form av daglig kontakt med personal, uppföljning av strategier för att bryta dåliga mönster, kuratorkontakter och regelbundna möten med målsmän.

År 7-9. Schema lagd personal har funnits vid skolbussarna och raster. Genom ökad vuxennärvaro skapar vi en trygg miljö för eleverna. Elevskåp har flyttats och det har också medförts en tryggare miljö. På mentorstid har vi jobbat med de 4 stegen enligt likabehandlingsplanen. Vi har jobbat med klimatet i korridorer och raster under höstterminen. På vårterminen jobbade vi med språkbruk. Vad det gäller språkbruk så förekommer det fortfarande ”fula” ord och många tar illa upp att bli kallade otrevliga saker. Många säger att det är en vana och att man menar ingenting, det är bara på skoj. Det har ändå blivit bättre för att vuxna har sagt till mer när de hört elever använda

dåliga ordval.

Det har framkommit på klassråd och elevråd att eleverna har efterfrågat fler mjuka sittplatser, så soffor har införskaffats och fler sköna fåtöljer till arenan. Det har köpts in air hockey, två biljardbord, kortlekar och andra sällskapsspel. Elevrådet har ordnat aktiviteter inför de olika loven. Klassrummen har NPF anpassats. Ingenting, det är bara på skoj.

Resultat av kartläggning av nuläget

Under hösten 2019 och vårterminen 2020 har Vikbolandsskolan genomfört trygghetsenkäter i årskurs F-9

Analys av kartläggning av nuläget

Analys från F-3

Vi har sett att konflikterna minskade tack vare vårt arbete med att trygga skolgårdsmiljön. Tryggheten ökade i och med de åtgärder vi gjorde utifrån kartläggningen vi gjorde av otrygga platser. Trots dessa insatser finns det fortfarande olika platser på skolan där eleverna känner sig otrygga. Matsalen, omklädningsrum och fotbollsplanen är några av dem. Detta är något vi måste fortsätta jobba med under nästa läsår.

Många elever har någon att vara med under skoltid och även att ha något att göra på rasterna.

Analys från år 4-6

Vi har sett att bråk har minskat då vi har haft styrda aktiviteter på raster för att eleverna har haft annat att göra. Strukturerad användning av konsekvenser har också medfört att konflikter minskat.

Alla elever i en åk4 som gjorde utvärderingen av kill/tjejgrupp och i helklass är nöjda. De har själva sett en förändring både i klassrummet och på raster.

Under våren har vi låtit eleverna svara på en enkät om språkbruk på skolan. Där framkom att större delen av eleverna har hört dåligt språkbruk, på skolgården, under raster och att eleverna själva struntar i det. Vi behöver fortsätta göra eleverna medvetna om språket och agera när någon uttrycker sig på ett olämpligt sätt.

NPF anpassningar har gjorts i alla klassrum.

Analys från år 7-9

Av resultatet av enkäterna framgår att våra elever trivdes på skolan och kände sig trygga och att skolan jobbar aktivt för att förhindra kränkande behandling.

Vad det gäller värdegrundsfrågor såsom varandras olikheter, mänskliga rättigheter och etiska ställningstaganden ser vi att många tycker att det stämmer ganska bra-”jag duger som jag är, vi respekterar varandra, vi pratar om jämställdhet mellan könen och vi övar på att göra etiska ställningstaganden.

Utifrån vårt arbete med språkbruk under vårterminen behöver vi följa upp det nästa läsår. Det framgår att språket blivit bättre men kan bli ännu bättre. Många tycker att det som sägs bara är på skoj.

Årets planerade åtgärder

Målet är att alla elever känner sig trygga på skolan och på fritidshemmet och att alla elever vet var de kan vända sig om de upplever sig diskriminerade och/eller kränkta. Vi behöver arbeta mer med vårt värdegrundsarbete. Värdegrundsarbetet fortlöper och fokus är kring förhållningsätt och bemötande på exempelvis APT, arbetslagsmöten och EHT, och att arbeta för nolltolerans vad gäller diskriminering och kränkande behandling.

I vårt värdegrundsarbete skall den röda tråden år F-9 genomsyras. Vi behöver fokusera på människors lika värde, olikheter och funktionsvariationer. Språkbruk är ett annat viktigt arbetsområde. Detta gör vi genom att följa de fyra stegen i likabehandlingsplanen. Vi har klassråd, skyddsombud och elevråd som tar upp olika frågor angående trygghet och jämlikhet samt en stående punkt om planen mot diskriminering och kränkande behandling.

År F-6 jobbar regelbundet i klasserna tillsammans med mentorerna och andra pedagoger. År 7-9 använder bland annat mentorstiden som är varje vecka till att jobba med värdegrundsfrågor.

Vi ser att analysen visar att det är viktigt att vi är lyhörda på vad eleverna efterfrågar av oss vuxna på skolan.

Vi strävar efter en ökad vuxennärvaro bland eleverna på skolan. Genom en ökad vuxennärvaro skapar vi en trygg miljö för eleverna samt motverkar diskriminering och kränkande behandling. Rast verksamhet jobbar vi med på de olika stadierna samt att det alltid finns vuxna ute på raster.

Delaktighet och inflytande

Elevernas delaktighet:

Elever ska fortlöpande göras delaktiga och ha möjligheten till inflytande över sin tid i skolan samt på fritidshemmet. Delaktigheten sker i den dagliga verksamheten men också genom mer organisatoriska former som elevråd, klassråd, matråd och skolråd. Elevrådet fungerar som ett forum för delaktighet och inflytande där elevers åsikter förs fram i frågor som rör bland annat likabehandlingsarbetet i skola och fritidshem.

Vårdnadshavarnas delaktighet:

Vårdnadshavarna görs delaktiga och har möjlighet att påverka genom olika typer av forum exempelvis föräldramöten, skolråd (1 ggr/termin) och utvecklingssamtal. Varje klass har minst ett föräldramöte per läsår och ett individuellt utvecklingssamtal per termin. Vid behov kallas det till extra föräldramöten eller enskilda samtal med vårdnadshavare.

Personalens delaktighet:

Personalen blir delaktig genom att trygghetsteamet informerar på olika mötes-forum och tar del av tankar och åsikter som förs fram.

Främjande arbete

Det främjande och förebyggande arbetet med skolans värdegrund är en ständigt pågående process som omfattar alla sammanhang i skolan och på fritidshemmet: i undervisningen, på rasterna, i möten mellan elever och skolpersonal. Det handlar om relationer mellan människor, språkbruk och om hur vi behandlar varandra.

Förebyggande arbete

Insatser och vem som är ansvarig

Inga elever ska känna sig utsatta för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck. I det förebyggande arbetet är personalens normer, förhållningsätt och värderingar av stor vikt genom att prata om normer, tillhörighet, positioner med både vuxna och elever.

Grunden i, och syftet med, det förebyggande arbetet är att öka elevernas kunskaper och förståelse för vad diskriminering innebär. Oftast görs detta med samtalet som utgångspunkt men också genom andra framtagna aktiviteter och åtgärder som ska öka barnens demokratiska, empatiska och sociala kompetens. All personal i respektive arbetslag, med stöd av varandra, ansvarar för och säkerställer såväl det förebyggande som det främjande arbetet.

Genom skolans värdegrundsarbete strävar vi efter att tidigt upptäcka och motverka förekomsten av diskriminering.

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

När vi arbetar med aktiva åtgärder inom skolan innebär det att vi arbetar förebyggande och främjande - genom att fortlöpande arbeta i fyra steg:

1. Undersöka – Var finns risker? och hinder? Kanske på rasten? I omklädningsrummet?
2. Analysera- Varför ser det ut som det gör? Vad beror det på?

3. Åtgärda – Vad kan vi göra åt de risker vi hittade? Hur kan vi ta bort de hinder som vi hittade?
4. Följa upp och utvärdera – Hur gick det? Lyckades vi plocka bort risker och hinder? Om vi ej lyckades, var tog det stopp? Vad ska vi göra åt det? Hur kan vi fortsätta arbetet?

Allt arbete ska ske i samverkan med både elever och personal. Vi ska också dokumentera arbetet.

Vid varje veckas lag möte är lagledaren ansvarig för uppföljningen av arbetet. Dokumentationen ska innehålla en redogörelse för hur skolan har samverkat med elever och personal genom att de fyra stegen besvaras.

Elevhälsan informerar 1-2 gånger per läsår all personal om skyldighet att anmäla vid diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Elevhälsan är alltid behjälplig med information om anmälningsrutinen för de enskilda ärendena.

Åtgärdande arbete och ärendegång

När vi arbetar med aktiva åtgärder inom skolan innebär det att vi arbetar förebyggande och främjande - genom att fortlöpande arbeta i fyra steg:

1. Undersöka – Var finns risker? och hinder? Kanske på rasten? I omklädningsrummet?
2. Analysera- Varför ser det ut som det gör? Vad beror det på?
3. Åtgärda – Vad kan vi göra åt de risker vi hittade? Hur kan vi ta bort de hinder som vi hittade?
4. Följa upp och utvärdera – Hur gick det? Lyckades vi plocka bort risker och hinder? Om vi ej lyckades, var tog det stopp? Vad ska vi göra åt det? Hur kan vi fortsätta arbetet?

Allt arbete ska ske i samverkan med både elever och personal. Vi ska också dokumentera arbetet.

Vid varje veckas lag möte är lagledaren ansvarig för uppföljningen av arbetet. Dokumentationen ska innehålla en redogörelse för hur skolan har samverkat med elever och personal genom att de fyra stegen besvaras.

Rutiner vid nätkränkningar

Nätmobbing är lika allvarligt som andra typer av mobbing och kränkningar. Skolan är skyldig att utreda om det skulle hända. Rektorn ska sedan anmäla händelsen till huvudmannen. Skolans arbete med värdegrundsfrågor är en viktig del i elevers beteende på internet och sociala medier. Det är viktigt att skolpersonal pratar med barn och elever om vad som är okej och inte på internet.

Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)

Anmälningar om kränkandebehandling och diskriminering innehåller ofta känsliga uppgifter och omfattas av sekretess. Handlingar som tillhör ärendet ska förvaras på ett säkert sätt så att inte obehöriga får tillgång till dem. Ärendet ska diarieföras och handlingar ska efter men-prövning lämnas ut handlingar begärs. Vårdnadshavare får ta del av den dokumentation som upprättats kring det egna barnet. Det är trots sekretessen tillåtet att skicka handlingar i ärenden via kommunens mail till diariet. Ärendet i sin helhet ska förvaras i den utsatte elevens elevhälsoakt.

DEL 4

För ytterligare stöd

Elever och vårdnadshavare ska få information om hur man anmäler kränkningar och diskriminering som sker i och i samband med skolverksamheten.

Så här informeras elever och vårdnadshavare

Skolans personal informerar elever och vårdnadshavare genom föräldramöten, via mail, telefon och Vikbolandsskolan blogg om saker som berör eleven.

Presentation av trygghetsteamet eller liknande

Trygghetsteamet träffas en gång i veckan och består av kurator, rektorer, fritidspedagoger, lärare/pedagoger. Teamet går igenom pågående elevärenden och skapar en överblick både över den fysiska och psykiska skolmiljön.

I trygghetsteamet (TT) finns alla arbetsenheter representerade. Trygghetsteamet är ett team som arbetar från förskoleklass upp till och med årskurs 9 på Vikbolandsskolan. I trygghetsteamet ingår olika professioner såsom rektorer, kurator och pedagoger. Trygghetsteamet träffas en gång i veckan, för att diskutera aktuella mål gällande diskriminering och kränkande behandling. Elevärenden arbetas igenom och det skapas en överblick över såväl den fysiska som den psykiska skolmiljön. Eventuell information från trygghetsteamets representanter lämnas till övrig personal vid arbetslagsmöten. Hela skolan arbetar främjande och förebyggande samt för att aktivt

motverka diskriminering och kränkande behandling genom att:

- arbeta med kartlagda ärenden och genomföra samtal med berörda elever
- att arbeta förebyggande med rektor och övrig personal
- fungera som rådgivare för personal i bland annat mobbningsfrågor
- utvärdera och uppdatera planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Vikbolandsskolan har, förutom trygghetsteamet (TT), även ett elevhälsoteam (EHT) och ”en väg in”- (EVI) möten där rektor, specialpedagog, kurator, skolsköterska, arbetsterapeut ingår.

Elever på Vikbolandsskolan har rätt till en god miljö som främjar lärande, utveckling och hälsa. I elevhälsoarbetet ska hela elevens livssituation beaktas och hänsyn tas till de faktorer som påverkar elevens hälsa såsom individens behov och förutsättningar, den psykosociala miljön samt möjlighet till delaktighet och inflytande. Elevers skolprestation och hälsa påverkas av skolans arbete och hur det organiseras. Elevhälsan skall finnas tillgänglig för elever, vårdnadshavare (i frågor som rör deras barns skolgång), lärare, arbetslag och skolledning.

Elevhälsans personalgrupp ska delta i skolans arbete för att skapa miljöer som främjar lärande, god allmän utveckling och en god hälsa hos varje elev.

I EHT:s uppdrag ingår att:

- Hålla i klasskonferenser
- Vara stödjande och handledande till personal, genom bland annat EVI och på arbetslagsmöten.
- Veckovisa EHT-möten
- Samverka med andra myndigheter utanför vår verksamhet, exempelvis BUP, socialtjänst.

Elevhälsoteamets arbete och respektive professions uppdrag beskrivs mer ingående i skolans elevhälsoplan.

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Om du som elev, ditt barn eller någon annan har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till BeoN, Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun:

Stephan Andersson

Telefon: **011 15 60 66**

E-post: stephan.andersson@norrkoping.se

Viktiga ombud

- Barn- och elevombudet (BEO) tar tillvara barns och elevers rättigheter. Stephan Andersson, Norrköpings Kommun.
- Diskrimineringsombudsmannen (DO) arbetar mot diskriminering utifrån gällande diskrimineringsgrunder. <http://www.do.se/>
- Juridikinstitutet hjälper dig om du blivit utsatt för näthat. <http://www.juridikinstitutet.se/nathat/>

Vad kan man göra hemma?

Det är av stor betydelse är att hemmet och verksamheten har en öppen dialog och känner stöd och förtroende för varandra. Vårdnadshavare bör prata med barnet/eleven hemma, vara lyhörd och uppmärksam på eventuella signaler. Vid minsta misstanke om att något inte är som det ska vara bör personal i verksamheten skyndsamt kontaktas.

Referenser:

Skolverkets Allmänna råd ”Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling”
2014
Skollagen 2010:800
Diskrimineringslagen 2008:567

Bilaga 1

Lagstiftning

Skollagen 2010:800

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skollagen 6 Kap 6-11§§

Diskrimineringslagen 2008:567

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
 - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
 - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
 - andra omständigheter av betydelse,
4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons

värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. *Lag (2014:958)*.

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Den 1 januari 2017 ändrades också förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordningen reglerar från och med den 1 januari 2017 endast barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Förordningens rubrik har ändrats till förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling. Barns och elevers deltagande i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering regleras från och med den 1 januari 2017 i diskrimineringslagen.

Andra lagar, konventioner och förordningar

Denna plan bygger även på andra lagar, konventioner och förordningar t.ex. Barnkonventionen, Arbetsmiljölagen, Europakonventionen artikel 14, Regeringsformen 1 kap 2 §, Brottsbalken, Socialtjänstlagen 14 kap 1§.

[Klicka här för att ange text](#)

